

Список використаних джерел

1. Осадець С. С. Страхування: Підручник / С. С. Осадець. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/137/43/1/0/>.
2. Закон України «Про страхування» від 7.03.1996 р. в редакції від 4.10.2001 р. № 2745-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
3. Проблеми страхування майна в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studentu5.com/index.php?work=15>.
4. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Страхова справа / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 203 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://books.efaculty.kiev.ua/str/1/2/4.htm>.
5. Горбач Л. М. Страхова справа: Навч. посібник. / Л. М. Горбач – Луцьк: Редакційно-видавничий відділ «Вежа» Волинського держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2001. – 181 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reddiplom.org/strah2.htm>.
6. Постанова КМУ «Про затвердження Програми розвитку страховаго ринку України на 2001-2004 роки». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forinsurer.com/public/03/03/09/1087>.
7. Щербина В. С. Господарське право України: Навч. посібник. / В. С. Щербина, 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 384 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://enbv.narod.ru/text/pravo/gp/index.html>.
8. Сухий А. П. Проблеми та перспективи розвитку галузі страхування в Україні / А. П. Сухий. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/suhiy-ap-problemita-perspektivi-rozvitku-galuzi-strahuvannya-v-ukrayini/>.

Summary. The article reveals the essence of property insurance in Ukraine, the main problems of development of property insurance in Ukraine.

Key words: insurance, property insurance, the property insurance market in Ukraine.

УДК 338.1+342.9

Курмасв П.Ю., д.е.н., доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

У статті проаналізовано сучасний рівень корупції в Україні. Вказується, що оцінки рівня корумпованості українського суспільства є високими. Досліджено динаміку виявлених корупційних правопорушень. Визначено наслідки впливу корупції на різні сфери суспільного життя в Україні. Запропоновано заходи антикорупційної політики.

Ключові слова: корупція, державне регулювання, правопорушення, антикорупційна політика.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Корупція негативно впливає на усі сфери суспільного життя України. Вона зумовлює низький рівень довіри громадян до інститутів усіх гілок влади. Враховуючи вищезазначене, виняткову актуальність набувають дослідження, які спрямовані на пошук ефективних заходів протидії корупції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню питань, пов'язаних із аналізом впливу корупції на суспільні відносини присвячено наукові праці В. Бутенка, С. Головатого, О. Кальмана, Д. Луна та інших вчених.

У дослідженнях вищепойменованих вчених основна увага акцентується на визначенні сутності корупції, формуванні окремих пропозицій щодо зменшення її рівня.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Разом з тим, окремі питання щодо розробки системи заходів антикорупційної політики, яка б вра-

ховувала специфіку сучасного етапу розвитку українського суспільства є недостатньо дослідженими.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є оцінювання сучасного рівня корупції в Україні та обґрунтування заходів антикорупційної політики.

Виклад основного матеріалу дослідження. До середини 1990-х років явище корупції ототожнювалося, переважно, із правопорушеннями, які могли мати місце у органах державної та судової влади. Разом з тим, зuboжіння населення, розвиток інших деструктивних тенденцій сприяло стрімкому поширенню корупції у інших сферах суспільного життя. Так, поряд із політичною корупцією (її доцільно ототожнювати із діями передбаченими ст. 81, 164, 191, 364, 365, 368 Кримінального кодексу України та деякими статтями Кодексу України про адміністративні правопорушення) з'явилася побутова. Саме з проявами добровільної та побутової корупції стикається кожен третій громадянин України.

За даними, оприлюдненими Інститутом соціології НАН України, понад 70% українців вважають, що більшість людей готові піти на злочин заради особистої вигоди [1, с. 38].

Стосовно того, хто найчастіше вимагає матеріальних благ у громадян під час вирішення їх питань, більше 34% респондентів відповіли, що це – чиновники, 32% – працівники ДАІ, 27% – лікарі [1, с. 39].

Визначенням рівня корупції в Україні займаються вітчизняні та зарубіжні спеціалізовані організації. Конкретні оцінки рівня корумпованості українського суспільства є різними, але, на жаль, достатньо високими.

Згідно з дослідженням Індексу сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index, CPI) у 2013 році, рейтинг України за рівнем корумпованості залишився практично незмінним - 25 балів зі 100 можливих. Таким чином країна посіла 144 місце серед 177 держав, охоплених дослідженням (у 2012 р. – 144 місце з 176 країн, у 2011 р. – 152 місце з 183 країн). У загальному агрегованому рейтингу корумпованості CPI позиція України знизилася на 10 пунктів за параметром політичної та фінансової корупції [2].

У Індексі економічної свободи 2013 Україна посіла 161 місце і опинилася у «зоні» деспотичних країн [3].

Протягом 2005-2008 рр. до відповідальності за вчинення корупційних діянь було притягнуто 18741 посадову особу (проти 12269 осіб за 2002-2004 рр.), до кримінальної відповідальності – 6415 осіб (7659 осіб за 2002-2004 рр.) [4, С.7].

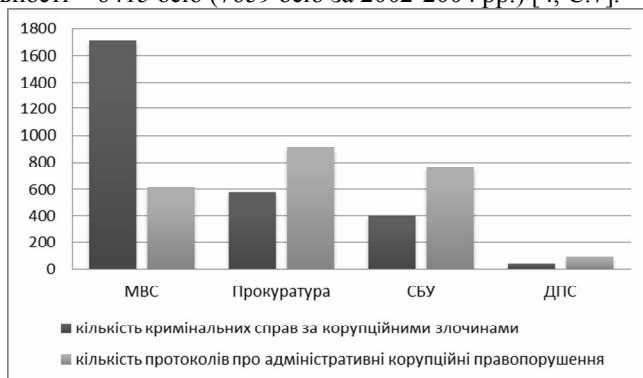

Рис. 1. Розподіл викритих кримінальних справ та складених протоколів за суб'єктами у сфері протидії корупції в 2012 році

Джерело: [1, С.3-4]

За результатами діяльності у 2012 році спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції до суду направлено 2438 протоколів про адміністративні корупційні правопорушення, до відповідальності притягнуто 1987 осіб. У 2012 році до суду направлено кримінальні справи про 2740 корупційних злочинів [1, с. 3-4].

Вищенаведені дані свідчать про зростання показників виявлених правопорушень, на жаль, це не призвело до зниження рівня корумпованості.

Колективом авторів [4, с. 6] зазначається, що наслідками впливу корупції в Україні є:

- зростання соціально-політичної напруги;
- подальша криміналізація та тінізація економіки;
- ускладнення функціонування фінансово-економічної системи країни;
- зниження міжнародного іміджу країни, погіршення її політичних, економічних, соціальних і правових позицій на світовій арені;
- втрата можливостей вступу країни у впливові світові організації;
- міжнародна політична та економічна ізоляція тощо.

Вищезазначене підтверджує гостроту проблеми корупції в Україні та визначає необхідність розробки механізмів боротьби з нею.

На нашу думку, розробку заходів антикорупційної політики доцільно здійснювати за такими напрямками:

- організаційний;
- правовий;
- економіко-мотиваційний;
- психологічно-ідеологічний.

Заходами організаційного характеру щодо реалізації антикорупційної політики можна визначити наступні:

- удосконалення організаційної моделі державного регулювання соціально-економічного розвитку;
- удосконалення прийомів регулюючого впливу, заснованих на використанні об'єктивних організаційних відносин між людьми;
- чітке визначення повноважень кожного рівня державного управління;
- впровадження прозорих механізмів прийняття управлінських рішень;
- подальше впровадження системи електронного урядування інформаційно-дозвільного типу (надання інформаційно-консультативних, адміністративних послуг, здійснення дозвільних процедур).

Правове забезпечення антикорупційної політики передбачає удосконалення законодавчої бази діяльності правоохоронних органів з урахуванням європейських норм; приведення кримінального законодавства і судочинства у відповідність із стандартами та рекомендаціями Ради Європи [5].

Удосконалення системи правового забезпечення антикорупційної політики повинно здійснюватися у результаті [6, с. 7]:

1. Гармонізації вітчизняного законодавства з питань антикорупційної політики з відповідним європейським;
2. Підвищення ефективності планування, координації і контролю за діяльністю суб'єктів забезпечення та протидії корупції та їх відповідальності шляхом:
 - 2.1. Активізації механізмів координації та контролю діяльності органів виконавчої влади з реформування правоохоронної системи держави.
 - 2.2. Оновлення методик антикорупційної експертизи нормативно-правових актів органів державної влади та місцевого самоврядування.

Важливим є також удосконалення законодавства про доступ до публічної інформації. Формально, законодавство забезпечує такий доступ, проте, реально – він відсутній.

З метою обмеження впливу економічних факторів виникнення та поширення корупції необхідно здійснити моніторинг сучасного етапу та перспективи об'єктивного фінансового контролю за декларуванням доходів і витрат посадових осіб.

Декларування витрат – необхідний елемент публічності влади, який забезпечує прозорість, чесність, відповідність заявленим морально-етичним принципам, сприятиме попередженню проявів корупції та зловживання службовим становищем, конфлікту службових і особистих інтересів. У випадку ненадання або надання недостовірних даних посадові особи не можуть бути призначені (обрані) на відповідні посади [7].

Важливим соціальним аспектом запобігання корупції є формування у свідомості громадян негативного ставлення до даного виду протиправних діянь та посилення їх антикорупційної мотивації.

Цікавим є, на нашу думку, пропозиції щодо запровадження правової антикорупційної освіти [6]. Її мета полягає у реалізації комплексу заходів виховного, навчального та інформаційного характеру, спрямованих на формування антикорупційної правосвідомості.

Зміст правової антикорупційної освіти повинен бути спрямований на роз'яснення:

- негативних наслідків корупції як для суспільства та держави загалом, так і для кожного громадянина;
- соціальної та правової суті корупції, найбільш типових форм корупційних проявів;
- найбільш поширених (типових) корупційних ситуацій, які можуть виникати у повсякденному житті та правових засобах їх уникнення або виходу з них.

Важливим аспектом антикорупційної політики є активна участь громадськості у питаннях запобігання та протидії корупції, зокрема у діяльності щодо виявлення фактів вчинення корупційних правопорушень та повідомлення про виявлені факти; проведення досліджень, громадської антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, надання пропозицій щодо вдосконалення законодавства з питань запобігання та протидії корупції, а також здійснення громадського контролю за дотриманням законів, спрямованих на запобігання та протидію корупції [6, с. 9].

У контексті профілактики та запобігання поширенню корупції особливого значення набуває психологічно-ідеологічний супровід антикорупційної політики. До основних заходів у цій сфері доцільно віднести:

- здійснення антикорупційних інформаційно-пропагандистських заходів у засобах масової інформації;
- оприлюднення матеріалів щодо;
- публічного викриття державних службовців, які вчинили корупційні діяння та інші правопорушення, пов'язані з корупцією та щодо яких набув чинності обвинувачувальний вирок суду;
- моніторингу професійної поведінки державних службовців, працівників органів місцевого самоврядування та правоохоронних структур [8].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Доцільно погодитися із авторами [4, с. 6] про те, що питання зниження рівня корупції є важливим для суспільного прогресу, нормального життя та запобігання іншим викликам і загрозам національної безпеки. Потужний потенціал України в економічній, політичній, правовій та соціальній сферах дає змогу розраховувати на покращання антикорупційної ситуації в нашій країні.

Список використаних джерел

1. Звіт про результати проведення заходів щодо запобігання і протидії корупції у 2012 році. – К.: МЮУ, 2013. – 165 с.
2. Індекс корупції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ti-ukraine.org/content/4036.html>.
3. Індекс економічної свободи 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eastbook.eu/ua/2013/01/country-ua/ukraine-ua/index-ekonomichnoy-svobody-2013-ukraina/>.
4. Корупція в Україні: причини поширення та механізми протидії. Зелена книга державної політики / Авт. кол.: Дрьомов С.В., Кальниш Ю.Г., Усагий Г.О. та ін. – К., 2011. – 250 с.
5. Шапка Б. Удосконалення антикорупційного законодавства на засадах світових стандартів / Б. Шапка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/31896>.
6. Антикорупційна стратегія України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.radakmu.org.ua/file/Antykorupciyna%2520strategia.doc>.
7. Заходи щодо зменшення рівня корупції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rbc.ua/ukr/top/show/v_yushchenko_predstavil_svoi_antikorruptsiyonnye_initsiatyvy_1188564149.
8. Кальниш Ю. Концепція наукового супроводу державної політики України у сфері протидії корупції / Ю. Кальниш. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/february2009/7.htm>.
9. Курмаев П. Ю. Аналіз практичних підходів до оцінки рівня корупції у контексті економічної безпеки / П. Ю. Курмаев // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». – Вип. 1(38). – Ужгород, 2013. – С. 179-181.

***Summary.** The article analyses the current level of corruption in Ukraine. Indicates that the assessment of the level of corruption in Ukrainian society are high. Investigated the dynamics of identified corruption crimes. Define the consequences of the impact of corruption on various spheres of public life in Ukraine. The proposed activities of anti-corruption policy.*

***Key words:** corruption, government regulation, crime, anti-corruption policy.*

УДК 631.1.027

***Кучер О.В.,** к.е.н., доцент Подільського державного аграрно-технічного університету*

***Гофман М.О.,** к.е.н., доцент Університету економіки та права «КРОК»*

***Кучер Н.В.,** викладач ПВНЗ «Європейський університет»*

КОНЦЕПЦІЯ МАРКЕТИНГУ: СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

Проведено обґрунтування сутності маркетингу як концепції, щодо задоволення потреб індивіда. Розглянуто основні категорії маркетингу серед яких потреба, попит, товар, ринок. Визначено основні принципи маркетингу та методи їх реалізації.

***Ключові слова:** маркетинг, задоволення потреб, попит, товар, ринок.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Маркетинг, як форма виробничо-збутової діяльності, являє собою складне багатогранне явище. Своім виникненням концепція маркетингу зобов'язана якісним змінам в умовах суспільного відтворення, до яких відносяться НТП, загострення конкуренції на ринках збуту, підвищення запитів із сторони споживачів продукції, збільшення ступеню невизначеності кон'юнктури на внутрішньому та зовнішньому ринках, загострення енергосировинних та екологічних проблем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблемаами теоретичного обґрунтування маркетингу займаються зарубіжні та вітчизняні науковці, серед яких значний внесок здійснили Армстронг Г.Ф. Котлер, С.В. Близнюк, П.І. Гайдуцький О.О. Мамалуй, Т.О. Примак та інші.